2021. november 25., csütörtök

P9_TA(2021)0473

Az európai társadalombiztosítási kártya bevezetése a szociális biztonság területén a digitális jogérvényesítés és a méltányos mobilitás javítása érdekében

Az Európai Parlament 2021. november 25-i állásfoglalása az európai társadalombiztosítási kártya bevezetéséről a szociális biztonság területén a digitális jogérvényesítés és a méltányos mobilitás javítása érdekében (2021/2620(RSP))

(2022/C 224/07)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 153. cikkére,

— tekintettel a „Hathatós munkaügyi ellenőrzések: az európai munkakörülmények javítására irányuló stratégia” című, 2014. január 14-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a szociális jogok európai pilléréről szóló, 2017. január 19-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel az euróövezet 2020-as foglalkoztatási és szociális politikájáról szóló, 2020. október 22-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel „Az egységes piac megerősítéséről: a szolgáltatások szabad mozgásának jövője” című, 2021. január 20-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel „Az uniós szabályok hatása a munkavállalók és a szolgáltatások szabad mozgására: az EU-n belüli munkavállalói mobilitás mint a munkaerőpiaci igényeket és készségeket összehangoló eszköz” című, 2021. május 20-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel a határon át ingázó és idénymunkások Covid19-válsággal összefüggő európai védelméről szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel a 2021. február 25-i E-001132/2021. számú kérdésre és a foglalkoztatásért és szociális jogokért felelős biztos által a Bizottság nevében az arra 2021. április 28-án adott írásbeli válaszra ([8]),

— tekintettel a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló, 2008. november 19-i 2008/104/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([9]),

— tekintettel az Európai Munkaügyi Hivatal létrehozásáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1149 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([10]),

— tekintettel a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([11]),

([1]) HL C 482., 2016.12.23., 31. o.
([2]) HL C 242., 2018.7.10., 24. o.
([3]) HL C 445., 2021.10.29., 75. o.
([4]) HL C 404., 2021.10.6., 159. o.
([5]) HL C 456., 2021.11.10., 14. o.
([6]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0249.
([7]) HL C 362., 2021.9.8., 82. o.
([8]) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html
([9]) HL L 327., 2008.12.5., 9. o.
([10]) HL L 186., 2019.7.11., 21. o.
([11]) HL L 166., 2004.4.30., 1. o.

2021. november 25., csütörtök

— tekintettel a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([12]),

— tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([13]),

— tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/957 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([14]),

— tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv érvényesítéséről és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([15]),

— tekintettel a közúti szállítási ágazatban dolgozó járművezetők kiküldetésére vonatkozó különös szabályoknak a 96/71/EK irányelv és a 2014/67/EU irányelv tekintetében való meghatározásáról, a 2006/22/EK irányelvnek a végrehajtási követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint az 1024/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2020. július 15-i (EU) 2020/1057 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([16]),

— tekintettel az 561/2006/EK rendeletnek a maximális napi és heti vezetési időre, a minimum szünetekre, valamint a napi és heti pihenőidőre vonatkozó minimumkövetelmények tekintetében és a 165/2014/EU rendeletnek a menetíró készülékkel történő helymeghatározás tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. július 15-i (EU) 2020/1054 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([17]),

— tekintettel az 1071/2009/EK rendelet, az 1072/2009/EK rendelet és az 1024/2012/EU rendelet ágazati fejleményekre tekintettel történő módosításáról szóló, 2020. július 15-i (EU) 2020/1055 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([18]),

— tekintettel az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1152 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([19]),

— tekintettel a Bíróság által a C-55/18. sz. ügyben hozott ítéletre, amely szerint a tagállamoknak kötelezniük kell a munkáltatókat egy, a napi munkaidő tartamának mérését lehetővé tévő rendszer létrehozására ([20]),

— tekintettel a szociális jogok európai pillérére, amelyet az Európai Tanács, a Parlament és a Bizottság 2017 novemberében hirdetett ki,

— tekintettel a 910/2014/EU rendeletnek az európai digitális személyazonosság keretének létrehozása („Megbízható és biztonságos európai e-azonosító") tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2021. június 3-i bizottsági javaslatra (COM(2021)0281),

— tekintettel a „COVID-19: A munkavállalók szabad mozgáshoz való jogának gyakorlására vonatkozó iránymutatások" című, 2020. március 30-i bizottsági közleményre,

— tekintettel az „Iránymutatás a Covid19-járvány kontextusában az EU-ban dolgozó idénymunkásokról" című, 2020. július 16-i bizottsági közleményre,

— tekintettel a szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési tervről szóló, 2021. március 4-i bizottsági közleményre (COM(2021)0102),

---

([12]) HL L 284., 2009.10.30., 1. o.
([13]) HL L 18., 1997.1.21., 1. o.
([14]) HL L 173., 2018.7.9., 16. o.
([15]) HL L 159., 2014.5.28., 11. o.
([16]) HL L 249., 2020.7.31., 49. o.
([17]) HL L 249., 2020.7.31., 1. o.
([18]) HL L 249., 2020.7.31., 17. o.
([19]) HL L 186., 2019.7.11., 105. o.
([20]) 2019. május 14-i ítélet, Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) v Deutsche Bank SAE, C-55/18 – CCOO, EU:C:2019:402.

— tekintettel a Bizottsághoz intézett, a szociális biztonság területén a digitális jogérvényesítés és a méltányos mobilitás javítása érdekében az európai társadalombiztosítási kártya bevezetéséről szóló kérdésre (O-000071/2021 – B9-0041/2021),

— tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,

— tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság állásfoglalási indítványára,

A. mivel a munkaerő Unión belüli mobilitása egy felfelé tartó trendet követett az elmúlt években; mivel 2019-ben a 28-tagú Unióban 17,9 millió ember költözött egy másik uniós országba; mivel közülük 13 millió volt munkaképes korú, és 78 %-uk állt foglalkoztatásban; mivel 2019-ben az Unióban 1,5 millió határt átlépő munkavállaló volt ([21]); mivel 2019-ben a mobilis polgárok az EU 28 tagállamában a teljes munkaerő 4,3 %-át tették ki; mivel a Bizottság 2017-es adatai szerint a be nem jelentett munka az EU magánszektorában a teljes munkaerő-ráfordítás mintegy 11,6 %-át, a bruttó hozzáadott érték 16,4 %-át teszi ki ([22]); mivel 2019-ben 4,6 millió A1-es hordozható dokumentumot állítottak ki az Unióban, ami becslések szerint 3,06 millió munkavállalót jelent; mivel a kiküldött munkavállalóknak rendelkezniük kell A1-es formanyomtatvánnyal, amikor egy másik tagállamban dolgoznak; mivel az A1-es formanyomtatvány a munkavállalóra vonatkozó társadalombiztosítási rendszerrel kapcsolatos információkat tartalmaz; mivel az A1-es formanyomtatványok nem nyújtanak valós időben naprakész információkat a társadalombiztosításról;

B. mivel az Eurofound adatai azt mutatják, hogy az EU-n belüli mobilitás időtartama egyre rövidebb, mivel a mobilis munkavállalók 50 %-a egy–négy évig marad a fogadó országban; mivel a visszafelé irányuló mobilitás is nőtt ([23]): egy tagállamot elhagyó négy személyből három tér vissza ([24]); mivel a rövidebb és ismétlődő mobilitási időszakok még inkább szükségessé teszik, hogy az utazó munkavállalók nyomon kövessék társadalombiztosítási járulékaikat és nyugdíjjogosultságukat;

C. mivel az EUMSZ 48. cikke a Parlamentet és a Tanácsot rendes jogalkotási eljárás keretében hatáskörrel ruházza fel, hogy a szociális biztonság területén a munkavállalók szabad mozgásának biztosításához szükséges intézkedéseket fogadjanak el; mivel e célból olyan eszközrendszert kell létrehozniuk, amely a migráns munkavállalók és önálló vállalkozók, valamint az azok jogán jogosultak számára társadalombiztosítási jogokat biztosít; mivel az EUMSZ 153. cikkének (1) bekezdése értelmében az Unió hatásköre, hogy támogassa és kiegészítse a tagállamok tevékenységeit a szociális védelem területén; mivel az EUMSZ 153. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a szociális védelem területén a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva, a Parlamenttel, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz;

D. mivel az utazó munkavállalók és polgárok hozzájárulnak az Unió területének 40 %-át kitevő határ menti régiók társadalmi-gazdasági szerkezetének javításához; mivel ezért egyenlő versenyfeltételeket és méltányos mobilitási feltételeket kell biztosítani a polgárok számára azáltal, hogy megfelelő eszközöket kínálnak számukra a jogbiztonság, jogaik védelme és társadalombiztosításuk garantálása érdekében; mivel fontos elkerülni, hogy a vállalatokra, különösen a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) túlzott adminisztratív terhek háruljanak;

E. mivel a szociális jogok európai pillérének 12. alapelve megállapítja, hogy munkaviszonyuk jellegétől és időtartamától függetlenül a munkavállalók, és hasonló feltételek mellett az önálló vállalkozók is jogosultak a megfelelő szociális védelemre;

F. mivel a munkaerő-kizsákmányoláson, a szerződéses foglalkoztatás csalárd formáin és a szociális dömpinghez hasonló tisztességtelen gyakorlatokon alapuló tisztességtelen verseny továbbra is problémát jelent a tagállamokban, és rendkívül problematikusak az európai vállalatok, munkavállalók és társadalmak számára; mivel úgy tűnik, hogy a csalás leginkább a szerződéses munka különböző formáit érinti; mivel nincsenek megbízható adatok a probléma nagyságának

([21]) Európai Bizottság, *2020. évi éves jelentés az EU-n belüli munkavállalói mobilitásról,* 2021. január 8. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

([22]) A be nem jelentett munkavégzés Európai Unióban felmerülő mértékének és azok szerkezeti meghatározó elemeinek Bizottság általi értékelése, https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en

([23]) Eurofound, *A munkaerőhiány leküzdése az európai uniós tagállamokban*, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2021.

([24]) Európai Bizottság, *2020. évi éves jelentés az EU-n belüli munkavállalói mobilitásról,* 2021. január 8. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

megállapításához, különösen a munkavállalók kiküldetésével összefüggésben ([25]); mivel ennek egyik oka az, hogy nem érvényesül elsősorban az egyenlő bánásmód és az ugyanazon a helyen végzett egyenlő munkáért járó egyenlő díjazás elve tekintetében alkalmazandó uniós jogszabályok hatékony ellenőrzése és végrehajtása, amelyek nem biztosíthatók, ha nem tartják be a jogok nyomon követhetőségének és hordozhatóságának elvét, és amelyet javítani kell;

G. mivel a Covid19 világjárvány reflektorfénybe helyezte és súlyosbította az utazó és határt átlépő számos munkavállaló bizonytalan munka- és életkörülményeit az EU-ban; mivel a válság rávilágított olyan szilárd és stabil társadalombiztosítási rendszerek fontosságára, amelyek biztosítják, hogy senki se maradjon magára azért, mert élt a mozgás szabadságával; mivel a világjárvány kitörése és a tagállamok által hozott intézkedések a társadalombiztosításra vonatkozó szabályok tekintetében jogbizonytalanságot eredményeztek az utazó munkavállalók számára, és sokan távolról küzdöttek a munkanélküli segély igénylésével; mivel a világjárvány rávilágított a társadalombiztosítással nem rendelkező be nem jelentett munkavállalók és idénymunkások különleges kiszolgáltatottságára, és a Covid19 által indukált rövid távú pénzügyi támogatási mentőcsomagokkal való visszaélés és csalás a be nem jelentett és a ténylegesnél alacsonyabb bérszinten bejelentett munka – köztük a be nem jelentett munkavégzés támogatása új formáinak – fokozódásához vezetett ([26]);

H. mivel a digitalizáció példátlan lehetőséget kínál a munkavállalói mobilitás megkönnyítésére, miközben gyorsabbá és könnyebben ellenőrizhetővé teszi a vonatkozó uniós jogszabályoknak való megfelelést; mivel nincs az egész EU-ra kiterjedő, szisztematikus adatgyűjtés, amelynek célja, hogy megfelelő adatokat szolgáltasson az utazó munkavállalókról, vagy hogy megkönnyítse a társadalombiztosítási jogok határokon átnyúló hordozhatóságát azáltal, hogy az illetékes szereplők és intézmények valós időben ellenőrizhessék a munkavállalók társadalombiztosítási jogviszonyát és ellátását; mivel az alkalmazandó szabályokra vonatkozó információkhoz való hozzáférés, valamint a tényleges megfelelés, ellenőrzés és végrehajtás a méltányos munkaerő-mobilitás és a visszaélések elleni küzdelem szükséges előfeltételei; mivel ezért az adatvédelmi szabályokkal összhangban elő kell mozdítani és alkalmazni kell a jogszabályok felügyeletét és végrehajtását megkönnyítő, az utazó munkavállalók jogait védő és a vállalatok és a nemzeti intézmények adminisztratív költségeit csökkentő digitális technológiát;

I. mivel a tagállamokban a különböző ágazatok nemzeti szintű szociális partnerei a helyi hatóságokkal együttműködve vagy a nemzeti hatóságok bevonásával a munkajog területén nemzeti kártyák vagy hasonló eszközök különböző formáit dolgozták ki; mivel e különböző kezdeményezéseknek van egy lényeges közös jellemzőjük: olyan azonosító jel vagy személyi kártya, amely hatékony eszközt kínál a munkavállalóknak, a hatóságoknak és a fő szolgáltatóknak a társadalombiztosítás, valamint a munkahelyen a tisztességes bérek és munkakörülmények biztosítására; mivel ezek a kezdeményezések valamennyi munkavállaló számára megteremtik a foglalkoztatási és a munkakörülményekkel kapcsolatos tudatosságot, és javítják a végrehajtást;

J. mivel a Parlament a hatékony munkaügyi ellenőrzésekről szóló, 2014. január 14-i állásfoglalásában felszólította a Bizottságot, hogy vizsgálja meg egy nem hamisítható európai társadalombiztosítási kártya vagy egyéb, az egész Unióban érvényes elektronikus dokumentum bevezetésének előnyeit, amelyen a munkaviszony ellenőrzéséhez szükséges minden fontos adat – például az illető társadalombiztosítási státusza és a munkaidő – tárolható lenne, és szigorú adatvédelmi szabályok vonatkoznának rá; mivel a szociális jogok európai pilléréről szóló, 2017. január 19-i állásfoglalásában a Parlament rámutatott a hozzáférhető e-kormányzati megoldásokban rejlő lehetőségekre, amelyek esetleg magukban foglalnának egy európai társadalombiztosítási kártyát is, erős adatvédelmi garanciák mellett, ami javíthatná az Unión belül a társadalombiztosítás koordinációját és fokozhatná az egyéni tudatosságot; mivel az euróövezet 2020-as foglalkoztatási és szociális politikájáról szóló, 2020. október 22-i állásfoglalásában a Parlament felkérte a Bizottságot, hogy egy tényeken alapuló megfelelő hatásvizsgálat elkészítését követően a digitális uniós társadalombiztosítási azonosító jelre vonatkozóan terjesszen elő javaslatot; mivel az igazságos átmenetet szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalásában a Parlament ismételten felszólította a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy európai társadalombiztosítási azonosító jelre és egy potenciális ellenőrzési mechanizmusra, például egy személyes munkavállalói kártyára, valamint kijelentette, hogy a munkavállalóknak és képviselőiknek, valamint

([25]) Eurofound, *A csalárd munkaszerződések feltárása az Európai Unióban*, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2016. november 21.

([26]) A be nem jelentett munkavégzés kezelését célzó európai platform, *Covid19: a rövid távú pénzügyi támogatási rendszerekkel való visszaélések elleni küzdelem"*, 2021. május. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24072&langId=en

a felügyelőségeknek naprakészen hozzá kell férniük a munkáltatóikra, a bérjogosultságukra, valamint a munkaügyi és szociális jogokra vonatkozó információkhoz; mivel az Unión belüli munkaerő-mobilitásról szóló, 2021. május 20-i állásfoglalásában a Parlament hangsúlyozta, hogy a tagállamok közötti adatcsere digitalizálása megkönnyítheti a munkavállalók tisztességes és méltányos alapon történő szabad mozgását, valamint biztosíthatja a vonatkozó uniós szabályok érvényesítését;

K. mivel a Bizottság 2017. október 24-i 2018. évi munkaprogramja bejelentette az EUTAJ bevezetésére irányuló szándékát, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az utazó munkavállaló tisztességes munkakörülményeit garantáló általános célkitűzéshez, minden utazó munkavállaló számára fenntartsa a szociális normákat, és biztosítsa azok megfelelő érvényesítését; mivel a Bizottság 2017. november 27. és 2018. január 7. között az EUTAJ bevezetéséről konzultált az érdekelt felekkel és a polgárokkal; mivel a Bizottság az EUTAJ-ra vonatkozó 2017. évi bevezető hatásvizsgálatában hosszabb távon azt is kilátásba helyezte, hogy az EUTAJ használatát a szociális biztonság koordinálásán túl más szakpolitikai területekre is ki lehetne terjeszteni; mivel a Bizottság a 2020. augusztus 13-án közzétett, 2019. évi teherfelmérésében megerősítette, hogy egy EUTAJ-jal kapcsolatos kezdeményezésen dolgozik; mivel Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke az Európai Unió helyzetéről szóló, 2020. szeptember 16-i beszédében bejelentette, hogy a Bizottság hamarosan javaslatot tesz egy megbízható és biztonságos európai elektronikus személyazonosítást lehetővé tévő rendszerre; mivel a Bizottság a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben bejelentette, hogy 2021-ben kísérletként projektet indít, hogy 2023-ig az európai e-személyazonosító kezdeményezésre építve fontolóra vegye egy európai társadalombiztosítási kártya (EUTAJ) bevezetését;

L. mivel az Európai Szakszervezetek Szövetsége úgy véli, hogy az EUTAJ értékes eszköz lehet a csalás és a társadalombiztosítási visszaélések elleni küzdelem terén; mivel a Business Europe 2018. január 12-én feljegyzést tett közzé, amely hangsúlyozta, hogy az EUTAJ-jal javítani lehetne a társadalombiztosítás Unión belüli koordinációját, miközben kezelné a tagállamok szociális biztonsági rendszereinek sokféleségével, a lehetséges adatvédelmi kérdésekkel és az adminisztratív többletterhekkel kapcsolatos aggályokat is; mivel az építőipari ágazat szociális partnerei hatékony digitális eszközökre szólítottak fel az alkalmazandó jogszabályok érvényesítésének biztosítása érdekében, beleértve egy személyes munkavállalói kártyára vonatkozó európai megközelítést is ([27]);

M. mivel az Európai Munkaügyi Hatóság 2019 júniusában jött létre; mivel az EUTAJ nem szerepel az Európai Munkaügyi Hatóságról szóló rendeletben; mivel az Európai Munkaügyi Hatóság célja a tisztességes munkaerő-mobilitás biztosítása azáltal, hogy segíti a tagállamokat és a Bizottságot a munkaerő-mobilitással és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásával kapcsolatos uniós jog hatékony alkalmazásában és végrehajtásában;

1. felhívja a figyelmet arra, hogy a Parlament 2014 óta több alkalommal is felszólította a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az EUTAJ-ra vonatkozó jogalkotási javaslat bevezetésének előnyeit annak érdekében, hogy egy uniós szintű digitális eszköz jöjjön létre a szociális biztonság koordinálására és az utazó munkavállalók tisztességes munkavállalói mobilitásának biztosítására vonatkozóan; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság annak ellenére, hogy többször is kinyilvánította elkötelezettségét, nem terjesztett elő javaslatot az EUTAJ-ra vonatkozóan; megismétli a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy adjon magyarázatot, miért nem tette ezt meg;

2. felszólítja a Bizottságot, hogy ossza meg a Parlamenttel a Szabályozói Ellenőrzési Testületnek 2017/2018-ban benyújtott, az EUTAJ-jal kapcsolatos hatásvizsgálat-tervezetet, és ossza meg a Parlamenttel a Testületnek a hatásvizsgálat-tervezettel kapcsolatos véleményét; felszólítja a Bizottságot, hogy ossza meg a Parlamenttel azokat az egyéb dokumentumokat, amelyek hozzájárultak azon döntéséhez, hogy nem lép tovább az EUTAJ-ra vonatkozó javaslattal;

3. üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy a szociális jogok európai pilléréről szóló cselekvési tervben kísérleti projektet indít, hogy megvizsgálja a digitális európai társadalombiztosítási kártya bevezetését; üdvözli a digitális megoldások feltárására irányuló kísérleti projektek elindítását, és felhívja a Bizottságot, hogy megfelelően tájékoztassa a Parlamentet az eredményekről és a végrehajtási szakasz során felmerülő esetleges nehézségekről; hangsúlyozza, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kísérleti projektnek nagy hangsúlyt kell fektetnie a méltányos mobilitás biztosítására; felhívja a Bizottságot, hogy mind a tartalom, mind az időzítés tekintetében fokozza törekvéseit, és a kísérleti

([27]) Az EFBWW és a FIEC nyilatkozata, *Az uniós építőipari szociális partnerek digitális végrehajtásra szólítanak fel*, 2021. június 24. https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a

programmal párhuzamosan az eddig elvégzett munka alapján indítson el egy megfelelő értékelést azzal a céllal, hogy az európai társadalombiztosítási kártyára vonatkozóan 2022 vége előtt jogalkotási javaslatot lehessen előterjeszteni a munkavállalói jogok hordozhatóságának és nyomon követhetőségének mielőbbi biztosítása érdekében;

4. tudomásul veszi a digitális személyazonosság európai keretének létrehozásáról szóló bizottsági javaslatot; felszólítja a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet az elektronikus azonosítás bevezetéséről; úgy véli, hogy az elektronikus azonosítás keretébe beillesztendő, európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezést minden tagállam számára kötelezővé kell tenni;

5. emlékeztet az utazó munkavállalóknak a Covid19-világjárvány idején játszott szerepére, különösen néhány kulcsfontosságú ágazatban, továbbá arra, hogy ezen munkavállalók számára nem csupán a tisztességes munkakörülményeket kell sürgősen biztosítani, hanem az ugyanazon a helyen végzett, azonos értékű munka egyenlő feltételeit is;

6. úgy véli, hogy az európai társadalombiztosítási kártyára irányuló kezdeményezés bevezetésének a következőkre kell irányulnia: a társadalombiztosítási jogok hatékony azonosításának, nyomon követhetőségének, összesítésének és hordozhatóságának biztosítása; a munkavállalói mobilitásra és a szociális biztonsági rendszerek koordinációjára vonatkozó uniós szabályok tisztességes és hatékony módon történő végrehajtásának javítása annak érdekében, hogy a vállalkozások számára egyenlő versenyfeltételeket lehessen biztosítani az Unióban; az utazó munkavállalók biztosítási státuszának és a járulékok valós idejű ellenőrzésének lehetővé tétele az illetékes nemzeti hatóságok, például a munkaügyi és a társadalombiztosítási felügyelőségek és a szociális partnerek számára, amikor munkaügyi és társadalombiztosítási ellenőrzéseket végeznek vagy azokban részt vesznek; a tisztességtelen gyakorlatok, például a visszaélések és a társadalombiztosítási csalás hatékonyabb megelőzése, hozzájárulva ezáltal a be nem jelentett munkavégzés, valamint a fogadó országban érvényben lévő bérmegállapítási mechanizmusok és a társadalombiztosítási járulékokkal kapcsolatos kötelezettségek be nem tartása elleni küzdelemhez; hangsúlyozza, hogy az európai társadalombiztosítási kártya megkönnyítené a munkavállalók számára társadalombiztosítási járulékaik és jogosultságaik, például a nyugdíjjogosultságok nyomon követését és igénylését, és megkönnyítené azok hordozhatóságát; hangsúlyozza, hogy az európai e-személyazonosítóra épülő európai társadalombiztosítási kártyának magában kell foglalnia mind az utazó polgárok és munkavállalók azonosítását, mind társadalombiztosítási ellátásuk valós időben történő ellenőrzését;

7. hangsúlyozza, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezésnek a szociális biztonság koordinációjára és a munkaerő mobilitására vonatkozó, a határokon átnyúló helyzetekben alkalmazandó szabályokról szóló tájékoztatás megkönnyítésén és a szabályok jobb végrehajtásán keresztül a szociális jogok garantálására kell törekednie; úgy véli, hogy a Bizottságnak az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezésre irányuló javaslatának egyértelmű előnyökkel kell járnia a mobilitási folyamatban érintett valamennyi érdekelt fél, így az utazó polgárok és munkavállalók, a vállalkozások, köztük a kkv-k, a munkáltatók és a szakszervezetek, valamint a nemzeti hatóságok, például a munkaügyi és társadalombiztosítási felügyelőségek számára; úgy véli, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezésnek a kapcsolattartás egyszerűsítésére, valamint arra kell irányulnia, hogy a határokon átnyúló helyzetekben közelebb hozza egymáshoz ezeket az érdekelt feleket azzal a céllal, hogy jobban védje az utazó polgárokat és munkavállalókat és jogaikat, és valamennyi érdekelt fél számára egyértelmű tájékoztatást nyújtson a kiszámíthatóság javítása, valamint az adminisztratív eljárások zökkenőmentes és időben történő lefolytatása érdekében; emlékeztet arra, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezésnek eleget kell tennie a szubszidiaritás elvének, és így nem sértheti a nemzeti társadalombiztosítási rendszereket, azok sokszínűségét, miközben tiszteletben kell tartania az összes tagállam hagyományait, nem sértheti a nemzeti munkaerőpiaci modelleket és a szociális partnerek autonómiáját; hangsúlyozza, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezés nem lehet feltétele annak, hogy valaki gyakorolhassa a szabad mozgáshoz való jogát, hanem arra kell törekednie, hogy megkönnyítse az információhoz való hozzáférést és javítsa a szociális biztonság koordinációjára és a munkaerő mobilitására vonatkozó szabályok érvényesítését a határokon átnyúló helyzetekben;

8. felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Munkaügyi Hatósággal szoros együttműködésben és megfelelő értékelést követően terjesszen elő jogalkotási javaslatot az európai társadalombiztosítási kártyára vonatkozóan azzal a céllal, hogy valós idejű eszközt biztosítson a nemzeti hatóságok, például a munkaügyi és társadalombiztosítási felügyelőségek és a szociális partnerek számára, amennyiben a nemzeti és uniós jogszabályok hatékony érvényesítésére munkaügyi és társadalombiztosítási ellenőrzéseket végeznek vagy azokban részt vesznek; úgy véli, hogy az európai társadalombiztosítási kártyának lehetővé kell tennie a munkavállalók munkahelyének, alkalmazási helyének, munkaviszonyának, személyazonosságának, valamint a 883/2004/EK rendeletben meghatározott szabványosított szociális biztonsági ellátások, rendelkezések és igazolások valós idejű ellenőrzését; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg egy olyan európai társadalombiztosítási kártya lehetőségét, amely az adatvédelmi szabályok sérelme nélkül és az egyenlő bánásmód biztosítása mellett lehetővé teszi az egyéb releváns információk ellenőrzését;

9. úgy véli, hogy az európai társadalombiztosítási kártyának valamennyi utazó uniós polgárra és munkavállalóra ki kell terjednie, így az önfoglalkoztatókra és minden olyan harmadik országbeli utazó állampolgárra is, aki az Unión belüli mobilitásra vonatkozó szabályok hatálya alá tartozik;

10. úgy véli, hogy az európai társadalombiztosítási kártya bevezetésének magában kell foglalnia egy valós idejű ellenőrzési és monitoringrendszert, valamint a nemzeti adatbázisok közötti kereszthivatkozásokon keresztül történő információcserét a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályok szigorú betartásával, annak érdekében, hogy teljes mértékben működőképes legyen, valamint hogy az adatok megbízhatósága és az azonosítók hitelesítése magas szinten maradjon, és elkerülhetők legyenek a hibák és a csalárd felhasználás; hangsúlyozza, hogy a társadalombiztosítási és személyes adatokat az adatvédelmi szabályok szigorú betartásával csak az adott személy és az érintett illetékes nemzeti hatóságok számára lehessen rendelkezésre bocsátani, és azokat csak a szociális biztonság koordinációjára és a munkaerő Unión belüli mobilitására vonatkozó uniós szabályok érvényesítése céljából lehessen megosztani; úgy véli, hogy azokban a tagállamokban, ahol a szociális partnerek munkaügyi ellenőrzéseket végeznek vagy ezekben részt vesznek, az adatvédelmi rendelkezéseknek való megfelelés veszélyeztetése nélkül biztosítani kell a szociális partnerek számára a más tagállamokból származó munkavállalók társadalombiztosítási adataihoz való hozzáférést;

11. üdvözli a több tagállamban elindított kezdeményezéseket, amelyek célja a nemzeti kártyák vagy hasonló eszközök használata révén az uniós jog hatékony érvényesítésének javítása a munkajog területén ([28]); hangsúlyozza, hogy miközben ezek a nemzeti kezdeményezések valamennyi munkavállalót tájékoztatják a bérekről és a munkakörülményekről és javítják a végrehajtást, nem tudják megkönnyíteni az érvényes és pontos, többek között a munkaviszonnyal és a jogosultságokkal kapcsolatos információk határokon átnyúló cseréjét; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezéssel váljon lehetővé a tagállamok számára, hogy a nemzeti kártyák vagy a munkajog területén meglévő hasonló eszközök által biztosított jobb azonosítási és ellenőrzési lehetőségek révén rendelkezésre álló információkra támaszkodjanak azokban az országokban, ahol ilyen kezdeményezések léteznek; hangsúlyozza, hogy az európai társadalombiztosítási kártyának a nemzeti kártyákba vagy a munkajog területén meglévő hasonló eszközökbe történő beépítése nem helyettesítheti, hanem kiegészítheti ezeket a nemzeti gyakorlatokat, és a vonatkozó információkat csak a megfelelő hatóságok számára kell biztosítania; hangsúlyozza, hogy ez nem sértheti a nemzeti szintű szociális partnerek autonómiáját és a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban alkalmazandó kollektív szerződésekben meghatározott munkafeltételeket; úgy véli, hogy az európai társadalombiztosítási kártya és annak a nemzeti kártyákba vagy a munkajog területén meglévő hasonló eszközökbe való beépítése – amennyiben léteznek ilyenek – a jövőbeli uniós szintű jogérvényesítési erőfeszítések alapjául szolgálhat;

12. úgy véli, hogy a munkavállalóknak és szociális partnereknek, valamint a nemzeti munkaügyi és társadalombiztosítási felügyelőségeknek naprakész hozzáféréssel kell rendelkezniük a munkaviszonyra, a bérjogosultságokra, valamint a munkaügyi és szociális jogokra vonatkozó információkhoz, az irányadó kollektív szerződésnek vagy a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;

13. megjegyzi, hogy a hordozható A1-es formanyomtatvány (PD A1) fontos, de jelenleg az egyetlen eszköz az utazó munkavállalók társadalombiztosítási jogviszonyának ellenőrzésére; elismeri a PD A1-es formanyomtatvánnyal kapcsolatos eljárás korlátait és kihívásait, különösen amikor egy munkáltató – a tagállamok társadalombiztosítási rendszereinek digitalizációs szintjéről függően – PD A1-es formanyomtatványt igényel, valamint ha az illetékes nemzeti hatóságok egy másik tagállamban történő szolgáltatásnyújtással összefüggésben a formanyomtatványokat ellenőrzik, továbbá ha az EU-ban kiküldött munkavállalók számával és jellemzőivel kapcsolatban pontos információkat szeretnének kapni; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák tovább a PD A1-es formanyomtatványok ellenőrzésének folyamatát, és úgy véli, hogy gyors eljárásokat kell kialakítani a tagállamok között a csalárd módon megszerzett vagy felhasznált A1-es igazolások kezelése érdekében; megjegyzi, hogy a PD A1 formanyomtatvánnyal kapcsolatos korlátok és kihívások akadályozzák, hogy pontos információkat szerezzünk a kiküldött munkavállalók számáról és jellemzőiről az EU-ban; rámutat arra, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezéssel valós idejű információt lehetne szerezni az utazó munkavállalók társadalombiztosítási jogviszonyáról a fogadó tagállamban végzett munkaügyi ellenőrzés napján; felhívja a Bizottságot, hogy a csalás elleni küzdelem érdekében a PD A1-es formanyomtatvány kérelmezésére, kiadására és ellenőrzésére vonatkozó eljárások egyszerűsítése révén biztosítsa, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kísérleti projekt megkönnyítse a társadalombiztosítási jogviszonyt;

14. úgy véli, hogy az európai társadalombiztosítási kártya az európai e-személyazonosítóra, az európai egészségbiztosítási kártyára (EHIC) és a szociális biztonságra vonatkozó információk elektronikus adatcseréjére (EESSI) épülhetne, és kiegészíthetné ezeket azzal a céllal is, hogy kiterjesszék a szociális biztonság koordinációjának és az uniós munkajog más területeire is; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy az EESSI a lehető leghamarabb teljes mértékben működőképessé váljon az EESSI teljes körű végrehajtása és a közigazgatás további digitalizálása, a társadalombiztosítási intézmények közötti információcsere megkönnyítése, az egyedi esetek kezelésének felgyorsítása és az Európai Munkaügyi Hatóság és az érintett illetékes nemzeti hatóságok jogérvényesítési kapacitásának javítása érdekében, továbbá hogy használják ki a meglévő uniós alapok által nyújtotta lehetőségeket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a nemzeti tervek végrehajtásának elősegítésére; felszólítja a Bizottságot annak tisztázására, hogy az Európai

([28]) EFBWW-FIEC-jelentés, *Szociális személyazonosító igazolványok az európai építőiparban*, 2015.

2021. november 25., csütörtök

Munkaügyi Hatóságnak milyen szerepe lesz az európai társadalombiztosítási kártya kialakításában és bevezetésében; hangsúlyozza, hogy a fokozott digitalizáció nem áshatja alá a társadalombiztosítási visszaélésekkel szemben bevezetett meglévő nemzeti biztosítékokat;

15. felhívja a Bizottságot, hogy az európai társadalombiztosítási kártyával kapcsolatos kezdeményezés kialakítása és bevezetése során szorosan működjön együtt a szociális partnerekkel és az illetékes nemzeti társadalombiztosítási intézményekkel és munkaügyi felügyelőségekkel, biztosítva a szociális partnerek autonómiájának és a nemzeti munkaerőpiaci modellek teljes körű tiszteletben tartását; úgy véli, hogy a valós idejű adathozzáférést biztosító európai társadalombiztosítási kártya lehetővé tenné az illetékes nemzeti hatóságok és a szociális partnerek számára, hogy bármikor ellenőrizzék a munkavállalók társadalombiztosítási jogviszonyát, és ezáltal megerősítse a munkaügyi ellenőrzéseket, továbbá a határokon átnyúló közös munkaügyi ellenőrzések során támogassa a bizonyítékok gyűjtését ([29]);

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.

([29]) Eurofound, *A határokon átnyúló közös munkaügyi ellenőrzések és az azok során gyűjtött bizonyítékok*, 2019.